

Nyíregyházi Egyetem
Bessenyei György Pedagógusképző Központ

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat

.....
hallgató neve

.....
szak

Nyíregyháza, 2024

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat, portfólió

OTK9300(L)

1 félév, 10 kredit

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat célja az iskola és benne a tanár komplex nevelési-oktatási feladatrendszerének a megismerése és elsajátítása, az intézményben kapott, illetve vállalt feladatok megoldása, dokumentálása, (ön)reflektív értelmezése, értékelése.

Az osztatlan tanárképzés képzési és kimeneti követelménye (8/2013. (I.30.) EMMI rendelet) alapján az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat részei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos és a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási nevelési tevékenységek, az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek a megismerése, abban aktív részvétel, az egymástól való tanulás és az innováció közösségi formáinak megtapasztalása. A gyakorlathoz kapcsolódik a gyakorlatot kísérő pedagógiai-pszichológiai és szakos szemináriumok teljesítése.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat szervezése

A gyakorlat a Nyíregyházi Egyetemmel együttműködési megállapodást kötött iskolákban, *mentortanár* irányítása alatt zajlik. A mentor szakképzettsége azonos a tanárjelölt által végzett legalább egyik szakkal. Amennyiben a mentor csak az egyik szak tanára, akkor a jelölt munkáját a másik szaktól az adott iskola tanárai közül egy további, *konzulens tanár* látja el.

A hallgatók beosztását az iskolákba, valamint a mentorok, konzulensek kiválasztásának folyamatát a szakmai gyakorlatot megelőző félévben a Bessenyei György Pedagógusképző Központ koordinálja (lehetőségekhez mérten a hallgatók kérésének, valamint a szakmódszertant oktató kollégák ajánlásának figyelembevételével).

A beosztásról a hallgatók tájékoztatást kapnak Neptun-üzenetben és a BGYPK honlapján, legkésőbb az adott félév regisztrációs hetében.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítésének lehetőségei:

összesen 20 órás iskolai tevékenység elvégzése:

- minimum 10 tanítási óra megtartása,
- ezen kívül 3 tehetségfejlesztő gyakorlat,
- 4 hátránykompenzáló gyakorlat és
- 3 nevelési gyakorlat iskolai vagy iskolán kívüli színtereken.

A gyakorlat 20 összóraszama a fentiekből választva az adott iskola lehetőségei, a mentor és a hallgató egyeztetése alapján szabadon összeállítható, például 15 óra tanítási óra megtartása, 5 egyéb tevékenység.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat dokumentumait összeállította a BGYPK munkatársai:

Dr. Márton Sára

Bácskainé Dr. Pristyák Erika

Dr. Buhály Attila

Dr. Nagyné Budaházi Erika

A mentortanár, a konzulens tanár, a hallgató tevékenysége

A **mentortanár** az adott szakon szerzett diplomával, legalább 5 éves tanítási gyakorlattal rendelkező, elismert szakmai tevékenységet folytató, pedagógus szakvizsgával rendelkező, a munkahelyi vezető egyetértésével, az egyetem által felkért pedagógus. Fő feladata az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot teljesítő hallgató(k) iskolai tevékenységének szervezése, segítése, a folyamatosan fejlődő szakmai önállóságuk támogatása.

A mentor feladatai:

- hozzásegíti a hallgatót az adott intézmény működési sajátosságainak megismeréséhez;
- segítséget nyújt a tanulók, tanulói csoportok, az iskolai élet megismeréséhez;
- bemutató órákat tart és konzultál a látottakról;
- más tanárok óráinak látogatását megszervezi, segíti a közös megbeszélést;
- segítséget nyújt a hallgatóknak az órák megtervezésében;
- lehetőséget biztosít a tanítási órák megtartására;
- hospitál a hallgató óráin/foglalkozásain;
- irányítja a tanórák reflektív elemzését;
- lehetőséget biztosít a hallgató számára az iskolai tehetségfejlesztés különböző formáinak megismerésére és az aktív közreműködésre;
- megszervezi a hallgatók részvételét az iskolai hátránykompenzáló foglalkozásokon;
- megszervezi a nevelési gyakorlat iskolai és iskolán kívüli színtereinek megismerését, biztosítja a hallgatói részvételt ezeken;
- segíti a hallgatókat a portfólió összeállításában;
- a tevékenységi területeken folyamatosan értékeli a hallgatókat és lehetőséget biztosít a reflexióra is;
- folyamatos szakmai kapcsolatot tart az egyetemet képviselő kollégával;
- a hallgató gyakorlati képzési igazoló lapjain értékeli, véleményezi a hallgató teljesítményét.

A hallgató feladatai:

- teljesíti a követelményeket, elkészíti a portfóliót;
- felkészülten vesz részt a foglalkozásokon, ezt az igazolólapokon naprakészen dokumentálja;
- kéri és megfogadja a mentortanár, konzulens tanár segítségét;
- minden megtartandó tanórára óratervet készít;
- hospitálási feljegyzéseket, emlékeztetőket készít a mentorral/konzulenssel folytatott óraelemzésekről;
- a mentorral közösen választ a portfólió készítéséhez javasolt (vagy az iskola praxisából adódó) feladatokból;
- bizonyítja ezen feladatok teljesítésével tanári kompetenciáinak meglétét;
- portfóliókész állapotba elkészíti a vonatkozó dokumentumokat.

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat, portfólió OTK9300(L)

..... (SZAK)

.....
A gyakorlat helye

.....
A hallgató neve

.....
A mentortanár neve

Hospitálás:

A hallgató hospitál legalább 2 tanítási órát levelező tagozaton a mentor tanár tanóráján. Ezekről az órákról hospitálási feljegyzést készít.

Lehetőleg a gyakorlat kezdetén, a mentor tanár óráin a mentor tanárhoz beosztott minden hallgató részt vesz, és közösen elemzik az órákat (ld. az alábbi táblázatot). Szükség és igény esetén a hallgató több órát is hospitálhat.

	Teljesítendő: levelező (L)	Látogatott órák száma	Dátum	Osztály	Tanítási egység	A mentor- tanár aláírása
Mentor órái	L	1.			Egy anyagrész tanítási tervezetének megbeszélése (amit a mentor előre elkészített).	
					A megbeszélt tervezetnek megfelelően a mentor tanít, a hallgató(k) hospitál(nak). (..... tanegység)	
					A megtartott óra elemzése.	
	L	2.			A hallgató(k) által készített tervezet(ek) elemzése.	
					A mentor tanít, a saját tervezete alapján, a hallgató(k) hospitál(nak). (..... tanegység)	
					A megtartott óra összehasonlító elemzése. (A mentor tervezete – a hallgató tervezete.)	

Tanítás

A mentor tanár beosztása szerint a félév során legalább 10 órát levelező tagozaton tanítanak a hallgatók önállóan, a mentor tanár jelenlétében. A mentor tanár javaslatot tehet további órák megtartására, maximum 5 óra időkeretben. A tanítási órák előtt előkészítő és óra után értékelő megbeszélés történik, melyen a mentor tanár és a hallgató (vagy a hallgatói csoport) vesz részt.

A szakmódszertan oktatója, a szakot képviselő oktató, illetve a Bessenyei György Pedagógusképző Központ képviselője alkalmasszerűen részt vehet a hallgatói órán.

Hallgató által megtartott órák					
Teljesítendő:	Megtartott órák száma	Dátum	Osztály	Tanítási egység	A mentor-tanár aláírása
L	1.				
L	2.				
L	3.				
L	4.				
L	5.				
L	6.				
L	7.				
L	8.				
L	9.				
L	10.				
	11.				
	12.				
	13.				
	14.				
	15.				

A mentortanár szöveges értékelése:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A mentortanár aláírása:

Tehetségfejlesztő gyakorlat:

A tehetségfejlesztő gyakorlat célja: a gyakorlat helyszínén működő tehetségfejlesztő, tehetséggondozó program tervezésében és megvalósításában való aktív részvétel, tehetséges tanulókkal való foglalkozás.

Lehetséges tevékenységi formák: szakköri foglalkozások megtartása, tehetségek megnyilvánulását lehetővé tevő iskolai rendezvények tervezése, szervezése, különböző szintű tantárgyi versenyekre való felkészítés, vetélkedő, kiállítás, sportnap, világnapok, tematikus hetek megvalósításában való részvétel. Az intézmény pedagógiai programja alapján további lehetőségek is választhatók.

Levelező tagozaton minimum 1 megtartott foglalkozás szükséges.

A megtartott foglalkozás:

Teljesítendő: levelező (L)	Dátum	Osztály	Témakör	A mentor aláírása
L				
L				
L				
L				

A mentortanár szöveges értékelése:

.....

.....

.....

.....

A mentortanár aláírása:

Hátránykompenzáló gyakorlat:

A hátránykompenzáló gyakorlat célja: a gyakorlat helyszínén a tanulási hátrányok kompenzálására vonatkozó sajátos szervezeti megoldások/programok tervezésébe, lebonyolításába való aktív bekapcsolódás. A hallgató részt vesz a mentor tanár vagy más pedagógus által tartott eltérő szervezésű, funkciójú hátránykompenzáló, fejlesztő foglalkozáson, majd önállóan vezet általános tanulási kompetencia fejlesztő foglalkozást. Az intézmény pedagógiai programja alapján további lehetőségek is választhatók.

Levelező tagozaton minimum 1 megtartott foglalkozás szükséges.

A megtartott foglalkozás:

Teljesítendő: levelező (L)	Dátum	Osztály	Témakör	A mentor aláírása
L				
L				
L				
L				

A mentortanár szöveges értékelése:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A mentortanár aláírása:

Nevelési gyakorlat változó iskolai és iskolán kívüli szintereken:

Az iskola pedagógiai programjának megfelelő tevékenységeken, foglalkozások tervezésében, kivitelezésében, megvalósításában való közreműködés. Például: osztályfőnöki, kollégiumi, szabadidős foglalkozások vezetése, tanulószobai foglalkozások tervezése, szervezése, egész napos iskola programjában, projektheteken, projekt-napokon való közreműködés.

A tanárjelölt hallgató részt vehet az iskolán kívüli, de az oktatáshoz, a tanulókhöz kapcsolódó tevékenységekben is (tanulmányi verseny, tanulmányi kirándulás, munkaközösségi megbeszélés, más szakmai rendezvényeken történő megfigyelés, vagy aktív részvétel)

Levelező tagozaton 1 megtartott tevékenység szükséges.

A megtartott foglalkozás:

Teljesítendő: levelező (L)	Dátum	Osztály	Témakör	A mentor- tanár aláírása
L				
L				
L				
L				

A mentortanár szöveges értékelése:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A mentortanár aláírása:

Gyakorlati jegy: A mentor aláírása:.....

Portfólió készítése

Tanári kompetencia	A kompetencia bizonyítására javasolt feladatok, dokumentumok	Tervezett dokumentumok
A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése	A tanuló személyiségének bemutatása önálló empirikus vizsgálattal: önismereti tesztek, tanulási stílus kérdőív segítségével, megfigyelés, beszélgetés osztályfőnökkel, pedagógusokkal. Egyéni fejlesztési terv bemutatása, elemzése: különleges bánás-módot/kiemelt figyelmet igénylő (sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel küzdő, tehetséges, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű) tanulók többlet-ellátása. Tanulói személyiségrajz készítése.	
Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése	Szociális kompetenciák fejlesztésének tanórai és tanórán kívüli formái: együttműködésen alapuló tanulási formák (kooperatív tanulás, projekt módszer) alkalmazása. A társadalmi-kulturális sokféleségből adódó helyzetek leírása, megoldások, javaslatok megfogalmazása. A tanulók társadalmi-kulturális eltéréseiből adódó különbségek elfogadásának, közösségi magatartásának mérése (kérdőív, megfigyelés, szociometria, interjúk segítségével). Konfliktushelyzetek értékelő elemzése. A tanulók reflexiói a közösségi tevékenységekről, az osztály közösségről. Iskolai/közösségi rendezvényekről beszámoló, forgatókönyv elemzése. Iskolai ünnepek (nemzeti ünnepek, nemzeti emléknapok) közösségalkotó, -fejlesztő hatásainak elemzése. Szabadidős programok terveinek reflektált bemutatása. Az iskolai osztály és osztályfőnöke- megfigyelés/elemzés. Iskolarádió, -újság helye, szerepe a közösségfejlesztésben (áttekintő elemzés).	
A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás	Saját készítésű taneszköz bemutatása, preventív programok, szakköri foglalkozások elemzése. Differenciált tanulásszervezés a tanórán. Tankönyvek több szempontú bemutatása.	
A pedagógiai folyamat tervezése	A nevelési-oktatási folyamat megfigyelése a tervezés szempontjából. A hospitált tanórák/foglalkozások tapasztalatai, hospitálási feljegyzései. A pedagógiai folyamat tervezéséhez kapcsolódó dokumentumok reflexiókkal ellátott bemutatása (NAT, kerettanterv, helyi tanterv, tanmenet, tematikus terv, tanóraterv). Tanórákon alkalmazott segédanyagok, prezentációk, feladat-lapok.	
A tanulás támogatása, szervezése és irányítása	Tanulás-módszertani segédanyag összeállítása, életpálya-építő, pályaaorientációs programok, Tanulási motiváció vizsgálata, elemzése IKT-eszközök alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban. Tanulásszervezés, csoportalakítás elvei, néhány módszer (pl. differenciálás, kooperatív, kollaboratív tanulás) szervezési sajátosságai, a tanítási-tanulási folyamat közvetett és közvetlen irányítása.	
A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése	Saját készítésű mérő-értékelő lap készítése, tanulói munkák (pl. témazáró, esszé) eredményeinek elemzése, visszacsatolás a tanítási-tanulási folyamatra. Tanulói ön- és társértékelések. Új, alternatív értékelési eszköz kipróbálása, elemzése.	
Kommunikáció, szakmai együttműködés és pályaidentitás	A hallgató által megvalósított kapcsolattartás demonstrálása (pl. a mentor, a hallgatótársak óráinak látogatási jegyzőkönyvei, elemzésük). A szülővel való kapcsolattartás intézményi formái (fogadó órák, nyílt tanítási nap, szülői értekezlet, családlátogatás). Elképzelések megfogalmazása a saját leendő gyakorlat kialakításáról.	
Autonómia és felelősségvállalás	Saját szakmai álláspont elemzése: pl. a reflektív tanárrá válás útján. Pedagógiai, szakmai fejlődési terv. A hallgató innovatív tevékenységének dokumentumai. Szakirodalmi ajánlások.	

Megjegyzés:

A hallgató szabadon megválasztja, milyen dokumentumokat épít be, amellyel az egyéni fejlődését, a kompetenciák terén való gyarapodását és önreflexióit megjeleníti. A szakok sajátosságait figyelembe véve eltérő megoldások lehetségesek. Minden tanári kompetenciát dokumentummal bizonyít, egy dokumentum több tanári kompetencia fejlődését is igazolhatja.

A portfólió mindkét szakból arányosan tartalmazzon dokumentumokat és elemző, értékelő írásokat, reflexiókat!

